

Olivier Debri in de theaterzaal zelf verfraaien evenwel niet enkel het gebouw: ze storen ook de voorstellingen. Op de matglazen panelen van de balustrades van het balkon en de gaanderijen heeft Barry de woorden geschreven die in een theater 'in de lucht hangen': imaginer, objet, voyant, possibles, inattendus, posses-

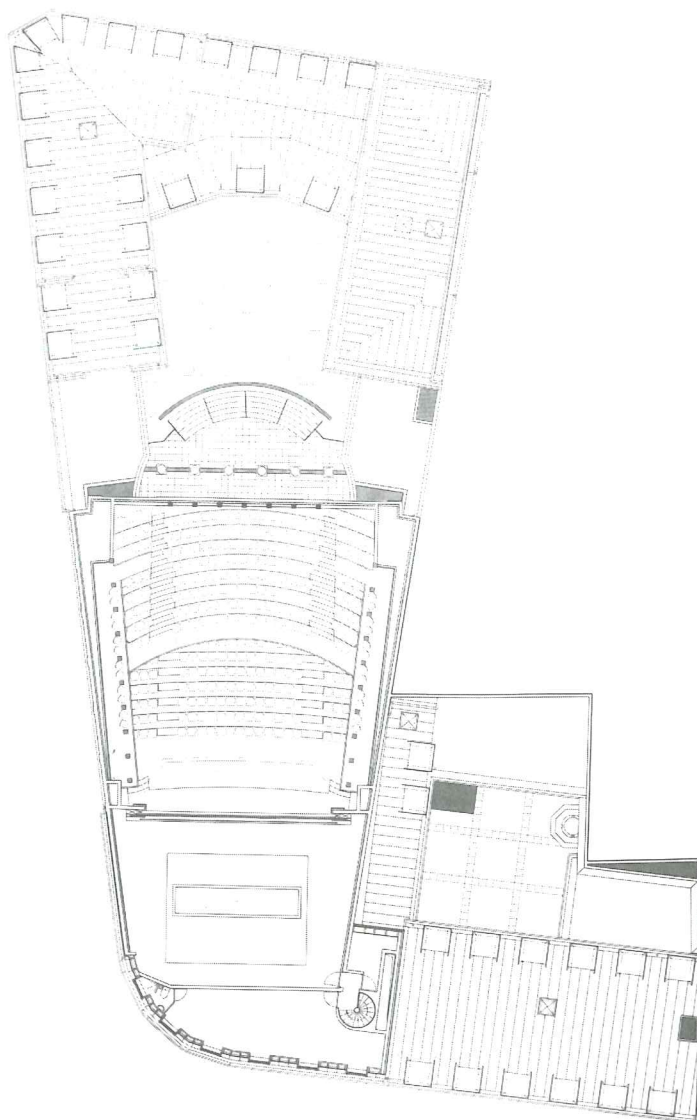
sion, ensembles, passion, moyens, silence, illusion, maintenant, sentiment... De woorden zijn reminders die een dromerig soort van denken in gang zetten. Olivier Debri heeft grote schilderijen gemaakt die, horizontaal verdeeld door de gaanderijen, de zijwanden van de zaal volledig bedekken: brede vlakken en

strepen oranjerood en wit zwiepen vanuit de hoogte als vlaggen naar achter, hier en daar gebroken door een groene of gele vlek.

Men kan meer of minder houden van de kunstenaars waarmee Vandenhove samenwerkt. Men kan twisten over welke woorden Barry had moeten kiezen, of vinden dat Debri beter iets anders had geschilderd. Maar belangrijk is wat de kunst hier doet en – wellicht onbedoeld – aan de orde stelt. Het blijkt namelijk dat het licht van het toneel reflecteert in Barry's glazen borstwering, en dat ook Debri's lichte en warme kleuren het licht weerkaatsen. Gevolg: het lukt niet om de zaal donker te krijgen en dus om te vergeten. De kunst zorgt ervoor dat de zaal en dus de architectuur niet zwijgt maar, zoals bij de eerste theaterzaal, meespreekt (of zelfs tegenspreekt). En dat willen de theatermakers niet, en hun publiek wellicht evenmin. Net zoals krakende stoelen of een kuchende buurman stoort de merkbare aanwezigheid van kunst of architectuur de voorstelling. Een voorstelling moet alleen bestaan, ze heeft recht op een eigen ruimte en onverdeelde aandacht. Een en ander heeft tot gevolg gehad dat, slechts enkele maanden na de opening van het theater, de schilderijen van Debri reeds met neutraal grijs zijn afgedekt...

Wat nu? Niets. Het project noch de reacties bewijzen iemands gelijk of ongelijk, en er volgt geen algemene waarheid die we elders kunnen gebruiken. Het gebeurt dat iets van vroeger het heden onverwacht binnenstapt, niet als een herinnering die uit het geheugen komt als uit de verte, maar direct en vanzelfsprekend alsof het nooit is weggeweest. Zoals in romantische verhalen een verloren zoon of echtgenoot onverwacht binnenstapt en wie hem dood waande beschuldigt zonder woorden, zo staat het Théâtre des Abbesses in Montmartre. Wat nu?

Théâtre de la Ville 'Les Abbesses' - Charles Vandenhove, Parijs / Birgit

---

Deze tekst anticipeert op een langere bijdrage over het complex en het theater van Des Abbesses, te verschijnen in een boek over het recente werk van Charles Vandenhove (Editions Casterman). Ik gebruik enkele passages uit 'Over theatraliteit' in: 'Figuren / Essays' (aa50/Van Halewyck, 1995).